

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ТОВАРОЗНАВСТВО ТА ЕКСПЕРТИЗА В МИТНІЙ СПРАВІ»**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Перший
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Бакалавр
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – 07 Управління та адміністрування
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ – Бакалавр підприємництва, торгівлі та
біржової діяльності**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного університету
протокол № 5 від «14» квітня 2022р.)
та вводиться в дію з «01» вересня 2022р.**

В.о. ректора

/Андрій Кудряшов/

Харків – 2022

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. керівник проектної групи **Пенкіна Н.М.**, к.т.н., доцент, кафедра торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи;
2. **Сорокіна С.В.**, к.т.н., доцент, кафедра торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи;
3. **Полупан В.В.**, к.т.н., доцент, кафедра торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю Кафедра торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за спеціалізацією товарознавство та експертиза в митній справі
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Товарознавство та експертиза в митній справі» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, – на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС; – на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста): – за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» обсягом не більше ніж 60 кредитів ЄКТС; – за іншими спеціальностями не більше, ніж 30 кредитів ЄКТС. Мінімум 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, сертифікат про акредитацію Серія УД №21001019, відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 13.12.2017 р., протокол № 127, наказ МОН України від 26.12.2017 р. № 1676. Строк дії сертифікату до 01.07.2025 року.
Цикл/рівень	Перший(бакалаврський) рівень вищої освіти; НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень

Передумови	Повна загальна середня освіта або наявність ступеня молодшого бакалавра або ступеня молодшого спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-upravlinnya-torgovelnno-pidpriyemnitskoyu-ta-mitnoyu-diyalnisty/kafedra-torgivli-gotelno-restorannoyi-ta-mitnoyi-spravi/
2 – Мета освітньої програми	
Формування системи загальних та професійних компетентностей і практичних навичок в галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що направлені на здобуття студентом знань, вмінь, необхідних для здійснення успішної професійної діяльності	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Об’єкти вивчення та/або діяльності: господарська діяльність із виробництва, обігу товарів і послуг, яка здійснюються суб’єктами підприємницьких, торговельних та біржових структур з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку для досягнення економічних і соціальних результатів; ефективна робота у сфері товарознавства та експертизи в митній справі. Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, які ефективно вирішують практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі та впроваджують фундаментальні знання й практичні навички в діяльність суб’єктів підприємницьких, торговельних та біржових структур, робота яких спрямована на зовнішньоекономічну діяльність. Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні, науково-методичні і прикладні засади підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень які полягають у формуванні загальних й фахових компетентностей особистості, прийняття обґрунтованих професійних рішень, щодо ідентифікації, оцінки якості та безпечності товарів, митного контролю та митного оформлення товарів під час регулювання зовнішньоекономічної діяльності для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур.

	Методи, методики та технології: включають систему загальнонаукових й спеціальних методів, професійних методик та технологій, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання щодо забезпечення організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних, біржових та митних структур. Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з прикладною орієнтацією. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями в галузі підприємництва, торгівлі, біржової та митної діяльності, здатний до творчої діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціалізація «Товарознавство та експертиза в митній справі». Акцент програми робиться на здобутті навичок та знань, що передбачають зайнятість і можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання в сфері підприємництва, торгівлі, біржової та митної діяльності. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення підприємницької, торговельної, біржової та митної діяльності. Дисципліни та модулі, що включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
Особливості програми	Програма спрямована на підготовку сучасних ініціативних, креативних, відповідальних, комунікабельних фахівців, здатних до швидкої адаптації; на формування фахівців з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати існуючі методи та інструментарії щодо створення, функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних, біржових і митних структур, але й розробляти нові на базі сучасних наукових досягнень. Освітня програма має широкий спектр навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки,

	орієнтована на глибоку спеціальну підготовку сучасних фахівців з підприємницьких, торговельних, біржових і митних структур. Освітня діяльність здійснюється в умовах тісної співпраці з підприємствами (закладами, установами, організаціями) регіону з метою набуття студентами практичних навичок та впровадження результатів науково-практичних розробок у роботу суб'єктів в сфері підприємництва, торгівлі, біржової та митної діяльності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники здатні виконувати спеціальну роботу пов'язану із застосуванням наукових положень та методів в різних підрозділах підприємств та організацій усіх форм власності та організаційно-правових форм у якості менеджерів підприємств, установ, організацій та їх структурних підрозділів або виконавців різноманітних служб апарату управління; в органах державного та місцевого самоврядування; на підприємствах малого та середнього бізнесу, що створені за власною ініціативою. Відповідно до Державного класифікатору професій ДК 003:2010 випускники можуть займати посади, які пов'язані з плановою, аналітичною діяльністю та управлінням на підприємствах, в установах та торговельних організаціях будь-яких організаційно-правових форм, а саме: менеджер (управитель) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів (в торгівлі, готелях та закладах ресторанного господарства, у фінансовій діяльності, у сфері операцій з нерухомістю, здавання під найом та послуг юридичним особам), інспектор з безпеки та якості, фахівець в галузі фінансів та торгівлі, дилер (біржовий торговець за свій рахунок) та брокер (посередник) із заставних та фінансових операцій, агент з торгівлі майном, технічний та торговельний представник, оцінювач та аукціоніст, агент з комерційного обслуговування та торговельний брокер (брокер (посередник) з купівлі-продажу товарів, агент з комерційних послуг та торговельний брокер), технічний фахівець в галузі управління (помічник керівника підприємства, установи та організації, інспектор митної служби, інспектор з ліцензій), фахівець в галузі харчової та переробної

	промисловості, працівник в сфері торгівлі та послуг.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самостійне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, консультації з викладачами. Комбінація лекцій, практичних та лабораторних занять з використанням активних і інноваційних методів і технологій навчання, що розвивають комунікативні та лідерські навички та уміння працювати в команді. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.
Оцінювання	Рейтингова система оцінювання. Поточне та проміжне оцінювання – усне та письмове опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань. Підсумкове оцінювання – заліки, письмові екзамени, захист курсової роботи (проекту), звіту з практики. Атестація – атестаційний іспит зі спеціальності та захист кваліфікаційної роботи бакалавра. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); дворівневою національною шкалою (зараховано/незараховано); 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній сфері.

	ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність працювати автономно та в команді, навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 8. Здатність ініціювати заходи щодо збереження навколишнього природного середовища та здійснення безпечної діяльності. ЗК 9. Здатність діяти відповідально та свідомо.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Знання і розуміння теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. ФК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. ФК 3. Розуміння форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин. ФК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ФК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. ФК 6. Знання і розуміння нормативно-правового регулювання у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. ФК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ФК 8. Знання і розуміння основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. ФК 9. Знання та розуміння організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур. ФК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків. ФК 11. Здатність орієнтуватись в особливостях застосування нормативно-правових актів України з питань митної справи щодо регулювання митних та

	економічних відносин, при здійсненні ЗЕД підприємницькими, торговельними та біржовими структурами. ФК 12. Здатність створювати сприятливі умови для прискорення товарообігу і пасажиропотоку через митний кордон України шляхом удосконалення процедур і форм здійснення митного контролю.
7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
ПРН 1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі, біржової і митної діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
ПРН 2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
ПРН 3	Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.
ПРН 4	Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
ПРН 5	Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
ПРН 6	Вміти працювати автономно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
ПРН 7	Проявляти ініціативу і підприємливість в різних напрямках професійної діяльності, брати відповідальність за результати.
ПРН 8	Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
ПРН 9	Знати термінологію і мати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
ПРН 10	Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
ПРН 11	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
ПРН 12	Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
ПРН 13	Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій,

	торговельній та біржовій діяльності.
ПРН 14	Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати на практиці.
ПРН 15	Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
ПРН 16	Використовувати знання основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.
ПРН 17	Застосовувати знання й уміння щодо ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.
ПРН 18	Демонструвати вміння основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.
ПРН 19	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку ринку продовольчих та непродовольчих товарів України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
ПРН 20	Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній діяльності на основі етичних принципів, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Розробники програми: 3 кандидата наук, доценти. Всі розробники є штатними співробітниками Державного біотехнологічного університету. Гарант освітньо-професійної програми: к.т.н., доц. Н.М. Пенкіна – доцент кафедри торгівлі, готельно-ресторанної та митної справи. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявність навчальних приміщень, комп'ютерних класів, спортивного залу, спортивного майданчику, бібліотеки, читального залу, мультимедійного обладнання, бездротового доступу до мережі Інтернет, приміщень для науково-педагогічних працівників,

	пунктів харчування. Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальний процес забезпечено підручниками, довідковою літературою, методичними виданнями викладачів. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. Забезпеченість бібліотеки фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/ освітньо-наукова/ видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація): – офіційний сайт ДБТУ: http://btu.kharkov.ua – офіційний сайт факультету: http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-upravlinnya-torgovelnno-pidpriyemnitskoyu-ta-mitnoyu-diyalnistyu/ – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ДБТУ, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, дипломної роботи; – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість участі у програмах академічної мобільності на основі двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість участі у програмі Erasmus+, проектах міжнародної кредитної мобільності на основі

	двосторонніх договорів між університетом та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства про підготовку іноземних громадян навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на загальних умовах, за контрактною формою навчання, з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Товарознавство та експертиза в митній справі» та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1 Цикл загальної підготовки			
ЗП 1	Права людини та громадянське суспільство	3,0	Диф. залік
ЗП 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	12,0	Диф. залік
ЗП 3	Вища та прикладна математика	4,0	Екзамен
ЗП 4	Фахова мова та ділова комунікація	3,0	Диф. залік
ЗП 5	Економічна теорія (мікро, макро)	4,0	Екзамен
ЗП 6	Інформаційні та комунікаційні технології	4,0	Екзамен
ЗП 7	Основи наукових досліджень	4,0	Екзамен
ЗП 8	Фізична культура (факультатив)		
ЗП 9	Соціологія комунікацій	3,0	Диф. залік
ЗП 10	Філософія	3,0	Диф. залік
1.2. Цикл професійної підготовки			
ПП 1	Підприємництво	7,0	Екзамен
ПП 2	Навчальна практика "Вступ до фаху"	6,0	Диф. залік
ПП 3	Основи стандартизації, метрології та управління якістю	4,0	Екзамен
ПП 4	Матеріалознавство та основи виробництв	6,0	Екзамен
ПП 5	Теоретичні основи товарознавства	4,0	Екзамен
ПП 6	Сенсорний аналіз	4,0	Екзамен
ПП 7	Маркетинг	3,0	Диф. залік
ПП 8	Організація торгівлі	5,0	Екзамен
ПП 9	Біржова діяльність	5,0	Екзамен
1	2	3	4
ПП10	Товарознавство.Харчові продукти	10,0	Екзамен
ПП 11	Товарознавство.Непродовольчі товари	8,0	Екзамен

ПП12	Підприємницьке право	3,0	Диф. залік
ПП13	Облік та оподаткування суб'єктів підприємництва	4,0	Екзамен
ПП 14	Митний контроль за переміщенням фізичних осіб через МКУ	3,0	Диф. залік
ПП15	Мерчендайзинг	4,0,	Екзамен
ПП 16	Економіка суб'єктів підприємництва	4,0	Екзамен
ПП 17	Логістика	3,0,	Диф. залік
ПП18	Менеджмент	3,0	Диф. залік
ПП19	Організація ЗЕД суб'єктів підприємництва	3,0	Диф. залік
ПП 20	Товарна номенклатура ЗЕД	4,0	Екзамен
ПП 21	Послуги	4,0	Екзамен
ПП 22	Митна справа	4,0	Екзамен
ПП 23	Технічні засоби митного контролю	3,0	Диф. залік
ПП 24	Організація управління в митних органах	4,0	Екзамен
ПП 25	Організація боротьби з контрабандою і правопорушеннями в митних органах	4,0	Екзамен
ПП 26	Митне регулюванняЗЕД	4,0	Екзамен
ПП 27	Виробнича практика	6,0	Диф. залік
ПП 28	Виробнича практика	6,0	Диф. залік
ПП 29	Передатестаційна практика	6,0	Диф. залік
ПП 30	Кваліфікаційна робота	6,0	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180,0	
Вибіркові компоненти ОП			
ВП 1	ОК за вибором (5 дисциплін)	15,0	Диф. залік
ВП 2	ОК за вибором (5 дисциплін)	15,0	Диф. залік
ВП 3	ОК за вибором (5 дисциплін)	15,0	Диф. залік
ВП 4	ОК за вибором (5 дисциплін)	15,0	Диф. залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестация здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Атестация здійснюється атестаційною комісією, склад якої затверджується Державним біотехнологічним університетом. До складу комісії можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестация здійснюється відкрито і гласно.
Вимоги до	Кваліфікаційна робота повинна передбачати

кваліфікаційної роботи	теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері підприємницькій, торговельній, біржовій та митній діяльності із застосуванням теорії та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових та митних структур. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота або її реферат має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищи або його структурного підрозділу, або у депозитарії закладу вищи.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою. Рівень фахової підготовки встановлюється за допомогою різних за формою завдань і складається з: – теоретичної частини (тестові завдання); – практичної частини (розв'язання ситуаційних задач). За результатами атестаційного іспиту комісія оцінює рівень професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи забезпечення якості освіти:

- відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;
- процесний підхід до управління;
- здійснення моніторингу якості;
- постійне підвищення якості;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- публічність інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Процедурами забезпечення якості освіти є:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- покращення кадрового потенціалу університету;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях учасників освітнього процесу.

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм.

1. Механізм розробки та затвердження освітніх програм регулюється «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм».
2. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу.
3. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.
4. Відповідальні за впровадження та виконання освітніх програм: випускова кафедра, науково-методична та вчена ради факультету, навчальний відділ, вчена рада університету.

Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти.

1. Оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про проведення поточного та семестрового контролю навчання студентів».
2. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає теоретичну частину дисципліни, повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.
3. Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні анонімні опитування (анкетування) студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.
4. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданні вченої ради та оприлюднюються на офіційному вебсайті університету.
5. Відповідальні за впровадження та виконання: дирекція, навчальний відділ, студентська рада, науково-методична рада, центр менеджменту якості університету.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, аспірантів і співробітників структурних підрозділів університету та здійснюється на договірній основі у відповідності до діючої нормативної бази та базується на принципах:

- обов'язковості та періодичності проходження підвищення кваліфікації;
- прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації;
- моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності;

- впровадження результатів підвищення кваліфікації чи стажування в наукову та педагогічну діяльність.

Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби наявного студентського контингенту відповідно до форм навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність та можуть їх використовувати у навчанні.

Для самостійної роботи студентів запроваджено електронний ресурс e-Front, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами електронного ресурсу e-Front для кожної навчальної дисципліни становить понад 70%, що відповідає встановленим нормативам.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє автоматизована система управління, яка забезпечує: єдиний механізм у роботі з документами, унеможливорює їх дублювання, допомагає ефективно здійснювати їх пошук, володіючи мінімальною інформацією про них, надає можливість паралельного виконання операцій, що дозволяє скоротити час руху документів і підвищити оперативність їх виконання.

Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації.

Достовірна, об'єктивна, актуальна та легкодоступна інформація про навчальний процес за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність публікується на офіційному вебсайті Державного біотехнологічного університету, включаючи освітні програми з висвітленням критеріїв відбору на навчання, запланованих результатів навчання за цими програмами, кваліфікації, а також зміст освітніх компонентів.

Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

Система забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті, базується на моральних нормах, правилах етичної поведінки та принципах академічної доброчесності:

- сприяння становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу;

- сприяння формуванню та поширенню позитивного іміджу університету;

- збереження та примноження традицій університету, підвищення його престижу власними досягненнями;

- виявлення толерантності та поваги до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей;

- допомоги учасникам освітнього процесу, що опинились в складних життєвих обставинах та ін.

- забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу досягається шляхом функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату має на меті запобігання поширення плагіату в письмових роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності і індивідуальності при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Учасники освітнього процесу несуть адміністративну та дисциплінарну відповідальність за не доброчесну поведінку.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компетентності	Компоненти ОП																																								
	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	ЗП 4	ЗП 5	ЗП 6	ЗП 7	ЗП 8	ЗП 9	ЗП 10	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5	ПП 6	ПП 7	ПП 8	ПП 9	ПП10	ПП 11	ПП12	ПП13	ПП 14	ПП15	ПП 16	ПП 17	ПП18	ПП19	ПП 20	ПП 21	ПП 22	ПП 23	ПП 24	ПП 25	ПП 26	ПП 27	ПП 28	ПП 29	ПП 30	
ЗК1	+		+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+						+	+		
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК3		+		+					+		+											+		+															+	+	
ЗК4					+	+	+		+				+		+		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+	
ЗК5	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+		+		+	+	+			+	+					+	+	+	+	+	+		+	+				+					+	+	+	+	+	+		
ЗК7		+				+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+			+	+		+	+					+					+		
ЗК8	+						+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+	+									
ЗК9	+			+	+	+	+			+	+					+		+	+	+	+	+	+		+	+								+	+	+	+	+	+	+	
ФК1							+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+		+	+									
ФК2			+	+	+	+	+				+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+					+	+	+	+	
ФК3							+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+								
ФК4			+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+		+	+	+				+	+	+	+	
ФК5							+							+	+	+				+	+			+	+				+		+	+	+	+				+	+	+	
ФК6	+	+		+		+	+		+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+					+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ФК7		+			+	+					+	+			+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+			+	+			
ФК8			+		+						+				+		+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+		+				+				
ФК9					+	+	+		+		+		+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК10		+	+	+	+		+			+	+				+		+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	
ФК11					+	+					+		+	+			+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ФК12		+		+		+		+																+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+				

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Програмні ПРН	Компоненти ОП																																									
	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	ЗП 4	ЗП 5	ЗП 6	ЗП 7	ЗП 8	ЗП 9	ЗП 10	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5	ПП 6	ПП 7	ПП 8	ПП 9	ПП10	ПП 11	ПП12	ПП13	ПП 14	ПП15	ПП 16	ПП 17	ПП18	ПП19	ПП 20	ПП 21	ПП 22	ПП 23	ПП 24	ПП 25	ПП 26	ПП 27	ПП 28	ПП 29	ПП 30		
ПРН 1											+		+	+	+	+		+	+	+	+				+		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ПРН 2							+				+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	
ПРН 3	+	+		+					+	+					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+												+	+	+	+
ПРН 4		+	+	+	+	+			+						+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ПРН 5	+	+	+	+	+	+	+				+		+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+						+	+	+	+	+
ПРН 6	+	+		+	+			+	+	+							+					+	+	+		+	+	+	+													
ПРН 7							+				+			+	+	+		+	+	+	+				+		+					+						+				
ПРН 8										+	+			+	+	+		+	+	+	+				+	+	+		+													
ПРН 9			+								+		+						+	+			+	+			+	+	+	+	+							+	+			
ПРН 10						+	+				+							+	+								+		+										+	+	+	+
ПРН 11					+	+											+	+	+									+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН 12							+						+	+	+	+				+	+				+															+	+	+
ПРН 13			+				+							+	+	+				+	+				+						+							+	+	+	+	+
ПРН 14											+		+				+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 15			+		+	+			+								+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+		+										
ПРН 16			+								+						+	+	+			+	+			+		+	+													
ПРН 17					+						+						+	+	+			+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18											+						+	+	+			+	+				+		+	+									+	+	+	+
ПРН 19	+				+	+			+		+		+				+	+	+			+	+			+		+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 20	+	+		+				+		+			+		+	+					+	+			+	+							+	+	+	+	+					

